

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 59P/140/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221206421
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Novotná
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1221206421.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/a, Bratislava, dieťa rodičov - matky P. E. Z., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom E. X, C., právne zastúpenej VRBA & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Sliezska 9, Bratislava, IČO: 35 918 225, a otca Ľ. K., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX, M. - S. P., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajší súd dňa 27.12.2021 sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil matke, aby do času právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 59P/32/020 a 59P/30/2021 umožnila stýkať sa maloletému B. s otcom, každý týždeň vždy v stredu v čase od 16,00 hod. do 18,00 hod. v prítomnosti pracovníka ÚPSVaR, Vazovova 7/a, Bratislava, prípadne raz týždenne v dňoch a v časoch podľa návrhu pracovníka ÚPSVaR Bratislava.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa chce stretávať so synom aspoň v prítomnosti pracovníka ÚPSVaR, nakoľko sa ani jedno stretnutie v R. neuskutočnilo a terapia psychológa neprináša žiadny efekt, pretože syn otca stále odmieta, podľa vyjadrenia psychologičky z neznámeho dôvodu. Rodičovské práva a povinnosti boli upravené rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č.k. 59P/168/2016-104 zo dňa 14.06.2017. V predmetnom rozsudku bola schválená rodičovská dohoda s úpravou styku otca so synom, podľa ktorého bol otec oprávnený sa synom stretávať každý páry mesiac v kalendárnom roku od prvého piatku v tom ktorom mesiaci od 15,00 hod. do soboty nasledujúceho týždňa toho ktorého mesiaca do 15,00 hod. a od tretieho piatku toho ktorého mesiaca od 15,00 hod. do stredy v týždni nasledujúcom po treťom piatku toho ktorého mesiaca do 17,00 hod. Okrem toho bol upravený styk otca so synom ustanoveniami rozsudku týkajúcimi sa sviatkov a prázdnin. Otec ďalej uviedol, že napriek ustanoveniam rozsudku matka maloletého dieťaťa P. E. Z. ich zámerne porušovala, syna mu prestala podľa rozsudku vydávať v decembri 2020. Uznesením Okresného súdu Bratislava č.k. 59P/30/2021-21 zo dňa 23.06.2021 súd uložil rodičom maloletého ako i maloletému povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v X. T. R., každému v rozsahu 60 hodín po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Podľa vyjadrenia otca osobné stretnutia so psychologičkou prebiehajú bez jeho účasti. Rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II zo dňa 06.08.2021 sp. zn. 59P/64/2021 bolo nariadené neodkladné opatrenia, ktorým súd otcovi dočasne zakázal styk so synom, s výnimkou vzájomných stretnutí určených zariadením R. v rámci realizácie výchovného opatrenia. Proti zákazu styku otec podal odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté. Otec ďalej uviedol, že v styku so synom mu je bránené matkou, jej nepravdivým tvrdením, že syn sa s ním nechce stretávať, pričom tento je dlhodobo manipulovaný matkou a je pod jej vplyvom.

3. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 14.06.2017 č.k. 59P/168/2016-104 súd schválil rodičovskú dohodu v zmysle ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja

rodičia sú oprávnení zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok. Otec sa zaviazal platiť výživné na maloletého B. v sume 200,- eur mesačne, splatné vždy do 15. dňa v mesiaci, vopred, k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletým bol upravený nasledovne: každý páry mesiac v kalendárnom roku od prvého piatku v tom ktorom mesiaci od 15.00 hod do soboty nasledujúceho týždňa toho ktorého mesiaca do 15.00 hod, od tretieho piatku toho ktorého mesiaca od 15.00 hod do stredy v týždni nasledujúcom po treťom piatku toho ktorého mesiaca do 17.00 hod. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým v mesiaci august od pondelka druhého týždňa mesiaca od 9.00 hod do nedele tretieho týždňa v auguste do 19.00 hod, každý páry kalendárny rok počas veľkonočných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod do posledného dňa prázdnin do 19.00 hod, každý páry rok počas jarných prázdnin od nedele predchádzajúcej prvému dňu jarných prázdnin od 15.00 hod do soboty nasledujúcej po poslednom dni prázdnin do 19.00 hod, každý páry rok počas vianočných sviatkov od 26.12. od 12.00 hod do 31.12. do 12.00 hod, každý nepáry kalendárny rok počas vianočných sviatkov od 24.12. od 12.00 hod do 25.12. do 12.00 hod, každý nepáry kalendárny rok počas jesenných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod do posledného dňa prázdnin do 19.00 hod. Miestom odovzdania a prevzatia dieťaťa je bydlisko matky, ktorá je povinná dieťa na styk riadne pripraviť spolu s osobnými vecami a odovzdať otcovi v stanovenom čase.

4. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 02.06.2020 č. k. 59P/36/2020-23 súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala o dočasnú úpravu styku otca s maloletým spôsobom špecifikovaným v návrhu.

5. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 16.09.2020 č.k. 59P/65/2020-44 súd opätovne zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala o úpravu styku otca s dieťaťom.

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 30.10.2020 č.k. 59P/82/2020-56 súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zákazu priblíženia sa otca k maloletému B. na vzdialenosť 100 metrov a uloženia súdnej kontroly dodržiavania nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

7. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 27.01.2021 č.k. 59P/5/2021-12 súd zamietol opätovný návrh matky na zákaz priblíženia sa k maloletému B. na vzdialenosť 100 metrov, stykať sa s maloletým B. do času právoplatného rozhodnutia vo veci zmeny práv a povinností rodičov vedenej pod sp. zn. 59P/32/2020 a zároveň nariadenia kontroly dodržiavania nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

8. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 23.06.2021 č.k. 59P/30/2021-21 súd návrh otca na uloženie výchovného opatrenia maloletému - pobytom v diagnostickom zariadení zamietol. Rodičom maloletého i maloletému uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať v X. T. R., každému v rozsahu 60 hodín, po dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia s tým, že presný čas stretnutí určí zariadenie po dohode s každým z rodičov samostatne. Výchovné opatrenie sa bude realizovať za účelom zlepšenia komunikácie rodičov a zlepšenie rodičovských kompetencií, zručností a za účelom psychologického poradenstva maloletému.

9. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 06.08.2021 č.k. 59P/64/2021-33 súd nariadil neodkladné opatrenie v zmysle ktorého otcovi dočasne zakázal styk s maloletým B., a to s výnimkou vzájomných stretnutí určených zariadením R. X..T. v rámci realizácie výchovného opatrenia nariadeného v konaní vedenom pod sp.zn. 59P/30/2021. Tento zákaz platí odo dňa doručenia neodkladného opatrenia po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti výroku č. II uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 23.06.2021, č.k. 59P/30/2021-21, ktorým súd uložil rodičom a maloletému povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v rozsahu uvedenom v uznesení. Po dobu trvania neodkladného opatrenia sa dočasne pozastavila účinnosť rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II č.k. 59P/168/2016-104 zo dňa 14.06.2017, v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

10. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 07.12.2021 č.k. 59P/122/2021-9 súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zákaz priblíženia sa otca k maloletému B. na vzdialenosť 100 metrov.

11. Na tunajšom súde sa pod sp. zn. 59P/32/2020 vedie konanie vo veci zmeny úpravy práv a povinností rodičov voči maloletému B. K.X., H.. XX.XX.XXXX.

12. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako "CMP"), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

13. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej ako "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

18. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

20. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej starostlivosti.

21. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

22. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. "Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej ochrany, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), či uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), či uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), či navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality) a či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením". (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha. C.H.Beck, 2016, 1092 s.).

23. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletého slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na mysli aj zákonodarca v novom Civilnom mimosporovom poriadku, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa.

24. Základom pre nariadenie neodkladného opatrenia je absencia vážnejších pochybností o jeho dôvodnosti. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho preukázania stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

25. Pre akékoľvek rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú, ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností.

26. S poukázaním na citované zákonné ustanovenia ako i preskúmajúc návrh otca, súd považoval návrh za nedôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania a tieto musia byť osvedčené. Súd mal za to, že otcom neboli preukázané také skutočnosti, z ktorých by v súčasnej dobe vyplývala bezprostredná hrozba ujmy

u maloletého a z toho vyplývajúca potreba urýchlenej a neodkladnej úpravy pomerov účastníkov, a to formou úpravy styku otca s maloletým za asistencie pracovníka ÚPSVaR. Keďže išlo v poradí už o ôsmy návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (z toho päť návrhov podala matka maloletého ohľadom zákazu styku a priblíženia k maloletému dieťaťu), v krátkej dobe, súd starostlivo zvažoval dôvodnosť návrhu otca. Rodičia maloletého B. nežijú v spoločnej domácnosti, maloletý je v zmysle rozhodnutia súdu zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal určenia styku s maloletým za asistencie pracovníka ÚPSVaR, čo odôvodnil tým, že sa chce stretávať so synom aspoň v prítomnosti tretej osoby, nakoľko svojho syna nevidel dlhší čas a nemôže sa s ním ani telefonicky rozprávať. Taktiež terapia psychologičky neprináša žiadny efekt, pretože syn ho stále odmieta. Otec sa odvolával na manipulatívne správanie matky, ako preferenčného rodiča vo vzťahu k maloletému, ako aj snahy matky o jeho kriminalizáciu, ktorým sa snaží zabrániť udržiavaniu a rozvíjaniu komplementárneho vzťahu syna k nerezidenčnému rodičovi t.j. otcovi, ktorého vplyvom svojej výchovy vytesňuje zo života maloletého. Medzi rodičmi dochádza často ku konfliktom, ktorých súčasťou je aj ich maloletý syn, ktorý nedokáže v takto vyhrotených konfliktných situáciách udržať pozitívny vzťah k obidvom rodičom, identifikuje sa vnútorne s matkou ako rezidenčným rodičom a otca vníma so strachom. Je nesporné, že maloletý má obavy zo správania svojho otca, ktoré je často impulzívne a nevyspytateľné, bez ohľadu na úmysel otca. Ako vyplýva z popisu reálne plynúcich skutočností, problematikou pre vzťah maloletého dieťaťa s otcom sa javí najmä eskalácia rodičovského konfliktu na viacerých úrovniach. Otec dnes, ako aj opakovane v minulosti, koná svojvoľne a nepredvídateľne i napriek uloženému zákazu styku, maloletého denne kontaktuje a prenasleduje, v dôsledku čoho je dieťa neustále v napätí a strachu. To sa prejavuje na jeho psychickom zdraví, o čom svedčí aj nedávno podaný návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 22.11.2021, kde sa domáhala zákazu priblíženia k maloletému. Zo skutočností uvedených v návrhu otca, nemožno bez ďalšieho odvodiť dôvodnosť otcom navrhovaného neodkladného opatrenia. Otec žiadnym spôsobom neosvedčil existenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania bez vykonania potrebného dokazovania.

Skutočnosti uvádzané otcom môžu byť relevantné pre zmenu rozhodnutia súdu o úprave styku otca s maloletým, ale len pokiaľ sa preukáže vykonaným dokazovaním vo veci samej. Ak otec argumentuje záujmom maloletého dieťaťa a jeho ochranou, treba zdôrazniť, že prvoradým záujmom dieťaťa je rešpektovanie jeho práva na zdravý fyzický a psychický rozvoj. V súčasnosti v konaní o zmenu úpravy práv a povinností k maloletému B. prebieha znalecké dokazovanie a až po dôkladnom zistení skutkového stavu, súd rozhodne o zverení maloletého a úprave styku. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd považoval v súčasnej dobe podaný návrh o nariadenie neodkladného opatrenia za nedôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol. Zároveň súd apeluje na otca dieťaťa, aby rešpektoval aktuálny stav a nastavenie maloletého, komunikoval so psychológom a akceptoval ním určené kroky tak, aby maloletý postupne nadobudol dôveru vo svojho otca a obnovil sa tak pozitívny vzťah vo vzťahu k jeho osobe. Súd nepopiera, že dlhodobým prerušením vzťahu otec - syn môže dôjsť k odcudzeniu dieťaťa s otcom, avšak v predmetnej veci si situácia nevyhnutne vyžaduje dodržiavanie zákazu styku a postupovanie v zmysle odporúčaní odborníkov. V opačnom prípade môže prísť k trvalému odmietaniu otca dieťaťom a škodám, ktoré bude možné iba ťažko sanovať.

27. Súd považuje za potrebné apelovať na oboch rodičov, aby brali maximálny ohľad na svojho maloletého syna, svoje správanie korigovali v záujme ochrany duševného zdravia dieťaťa, odosobnili sa od svojich vzájomných animozít a snažili sa vcítiť do pocitov maloletého, ktorý je pravidelne vystavovaný stresu prameniaceho z nevyriešených vzťahových sporov jeho rodičov. Obaja rodičia sa musia naučiť zvládať emócie, nepoužívať nástroje pomsty, či iné neférové postupy vo vzájomnej komunikácii (natáčanie všetkých stretnutí na mobilné zariadenia) a pri starostlivosti a výchove maloletého.

28. Súd bude pokračovať v konaní vo veci samej - v konaní o zmenu úpravy práv a povinností k maloletému B. K., narodenému XX.XX.XXXX, ktoré konanie sa vedie pred tunajším súdom pod sp. zn. 59P/32/2020.

29. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.